

Obsah

Přání k jubileu:

Stanislav Gross, <i>I. místopředseda vlády a ministr vnitra České republiky</i>	5
Vladimír Zeman, <i>náměstek ministra vnitra</i>	6
Václav Babička, <i>ředitel odboru archivní správy ministerstva vnitra</i>	7
Eva Drašarová, <i>ředitelka Státního ústředního archivu v Praze</i>	8

Několik slov úvodem Emilie Benešová .....

9

Vznik a vývoj Státního ústředního archivu v Praze .....

13

Rudolf Kaďorek

· Stručný přehled vývoje českého archivnictví a počátky Státního ústředního archivu	14
· Postavení archivu v rámci rezortu ministerstva vnitra.....	22
· Vnitřní organizace archivu.....	24
· Personální situace, systemizace, ředitelé archivu.....	24
· Prostorová situace archivu.....	30
· Kalendárium českého archivnictví.....	37

Předarchivní péče, spolupráce s původci, akvizice .....

45

Bohumír Brom

· Počátky předarchivní péče.....	46
· Další vývoj předarchivní péče a její praktické uplatňování.....	48
· Současná organizace a hlavní úkoly při provádění předarchivní péče u státních institucí.....	56
· Spolupráce s nestátními původci.....	58
· Spolupráce se světskými a řeholními institucemi (Jitka Křečková)	64

Evidence a zpřístupňování archiválií .....

67

Eva Gregorovičová

· Evidence archiválií.....	68
· Zpracování archivního materiálu.....	70
· Archivní školství.....	76
· Pořádací práce.....	78
· Vyšší formy zpřístupnění archiválií.....	92

Publikační činnost.....

103

Václav Bartůšek

· Edice.....	104
· Průvodce.....	108
· Bibliografie.....	108
· Periodika.....	108
· Katalogy výstav.....	110
· Publikace k dějinám archivu.....	114
· Lexikony, publikace k jubileím.....	114
· Internetové stránky (Miroslav Kunt)	114

Nahlédací agendy a řešerše	117
Helena Nováčková	
· Věznění, deportace, nucené pracovní nasazení 1939–1945.....	118
· Národnost, státní občanství, matriční záležitosti.....	124
· Majetkové záležitosti.....	130
· Věznění 1948–1989.....	134
· Odvlečení osob z Československa do Sovětského svazu	134
Přístup k archiváliím a jejich využívání	137
Emilie Benešová	
· Z historie bádání.....	138
· Badatelny Státního ústředního archivu.....	142
· Badatelský zájem.....	144
Výstavní a propagační činnost	149
Emilie Benešová	
· Výstavy 1954–2004.....	150
· Exkurze.....	172
· Soupis výstav 1954–2004.....	176
Knihovna archivu	187
Marie Šatochinová	
· Vznik knihovny a její postavení v rámci archivu.....	188
· Základní charakteristika.....	188
· Knihovní fond.....	188
· Zpracování informačního fondu.....	192
· Organizace a ochrana fondu.....	194
· Půjčovní, informační, řešeršní, bibliografické a specifické služby.....	194
· Automatizace a informační systém knihovny.....	196
Informatika a výpočetní technika	199
Tomáš Kalina	
· Od prvních úvah a pokusů k současnému informačnímu systému.....	200
· Archiváři nahlíží do světa informatiky aneb čekání na vlastní počítač (1968–1986).....	200
· Od Robotronu k počítačové síti (1987–2002).....	206
· Současnost informačních technologií a informační systém (Miroslav Kunt)	214
Ochrana archivních fondů a sbírek	219
Benjamin Bartl, Hana Paulusová, Roman Straka	
· Ochrana archiválií.....	220
· Počátky ochrany písemných dokumentů.....	220
· Konzervace a restaurování.....	222
· Reprografie a mikrografie jako způsob ochrany archivních fondů.....	228
· Přírodovědný výzkum v oblasti konzervování a restaurování archiválií.....	230
· Vzdělávání restaurátorů a konzervátorů.....	236
Soupis použitých pramenů a literatury Anna Vindušková	237